

V krizi lampy pohasnou

Vedení města nevyklučuje omezení veřejného osvětlení jakožto poslední **možnost úspor**

Adam Hejduk
redaktor MF DNES

PRAHA Hlavnímu městu a jeho obyvatelům nastává doba, kdy budou muset ve vztahu k energiím chtít nechtět šetřit. Miliony korun ročně by město mohlo ušetřit například tím, že by vypnulo slavnostní nasvícení památek.

„Při dnešních cenách energií je celková úspora při úplném vypnutí okolo 11 milionů korun, což není zanedbatelná položka. Na druhou stranu je to určitým symbolem a lákadlem pro turisty, kterých má nyní město ještě stále nedostatek,“ míní pražský radní pro oblast majetku Jan Chabr (TOP 09).

Původně toto osvětlení vyšlo dokonce na 13 milionů korun. „Vedení Prahy zkrátilo dobu slavnostního osvětlení památek o dvě hodiny denně. V letním období se začíná zhasínat ve 23 hodin a v zimě už ve 22 hodin. Tím ušouráme dva milio-

ny korun ročně,“ informuje Tomáš Novotný, místopředseda představenstva Technologii hl. m. Prahy (THMP), které se o veřejné osvětlení starají. Slavnostně je v Praze nasvíceno 145 objektů, a to jak starší památky, jako je Karlův most, tak i novější, například petřínská rozhledna, která navíc často bývá nasvícena tematicky. Naposledy se zbarvila do duhových barev u příležitosti festivalu Prague Pride. Městem, které už osvětlení památek vypnulo, je například Berlín.

Úspory, jež by se mnohem více dotkly přímo Pražanů, jsou spojené s omezením veřejného osvětlení. K němu už přistoupila některá německá města. Kolín nad Rýnem například tlumí intenzitu veřejného osvětlení po 23. hodině. „Jednou z možností úspor je částečné zhasínání veřejného osvětlení v některých méně využívaných částech. Nebude se to určitě týkat frekventovaných míst a komunikací, ale může to být například v některých parcích, které nejsou v noč-

Ve Zlíčovském tunelu svítí nová LED svítidla

Během tohoto léta se řidiči v Praze v noci setkávají s uzavřeným Zlíčovským tunelem. Od čtvrtka do brzkého pondělního rána, vždy od od 23 hodin do páté ranní, zde totiž dvacítká pracovníků na šesti vysokozdvížných vozících vyměňuje stávající světla za LED. Technická správa komunikací (TSK) tak přidává svou troškou k úsporným opatřením, která město zavádí ve snaze snížit energetickou náročnost města před blížící se zimou. Oproti původním sodíkovým světlům mají instalovaná LED světla zhruba o polovinu nižší příkon. „Provoz tunelů je energeticky velmi náročný a nejde jen o osvětlení, ale o veškeré technologie, například o ventilaci, provoz bezpečnostních systémů a podobně. TSK se podaří zastrovat ceny elektřiny na několik let dopředu a díky tomu se cena pohybuje na polovině aktuálních cen na burze,“ vysvětluje mluvčí TSK Bar-

bora Lišková. Zajímavostí je, že intenzita osvětlení je řízena automaticky podle toho, jaká viditelnost je v daném okamžiku venku. Důvodem je, aby řidiče nerozhodila odlišná intenzita osvětlení při vjezdu do tunelu. Nová světla v tunelu už svítí od začátku tohoto týdne, do konce srpna budou ale ještě pokračovat uzavěry kvůli dokončovacím pracím. Do budoucna TSK podle Liškové plánuje rekonstrukci a modernizaci také Strahovského tunelu, jehož součástí rovněž bude i výměna osvětlení.

ních hodinách tolik obývané,“ vysvětluje Chabr. Toto opatření je ale podle něj už dost nebezpečné a měl by to být až poslední možný krok města v rámci úspor.

Za lampy 300 milionů korun

Složitá je také otázka, zda a v jakém rozsahu má vůbec hlavní město povinnost veřejné osvětlení v ulicích provozovat. „Zákon o obcích nestanovuje výslovně, že obec musí zřídit a provozovat veřejné osvětlení, nicméně musí zajistit ochranu veřejného pořádku a účelné a hospodárné užívání veřejného majetku,“ vysvětluje Jaroslav Tichý, právník a partner v advokátní kanceláři coLEGAL. „Zřízení veřejného osvětlení je za tímto účelem mnohdy nejvhodnějším, ba dokonce jediným možným řešením. Nadto je obec povinna dle zákona o pozemních komunikacích zřídit a provozovat veřejné osvětlení na komunikacích v jejím vlastnictví,“ dodává.

Aby se nemuselo osvětlení vypínat, snaží se vedení metropole co

nejvíce snížit energetickou náročnost lamp. A to například výměnou sodíkových výbojek, kterých je ve městě přibližně 138 tisíc, za LED diody. Těch je v současné době v hlavním městě přes devět tisíc. Už jen tím, že by jimi byly všechny lampy vybavené, by se ušetřilo podle Novotného zhruba 20 procent nákladů na svícení. Město podle jeho odhadu zaplatí letos za energii pro veřejné osvětlení mezi 250 a 300 miliony korun, přičemž loni byly tyto náklady poloviční a do příštího roku se počítá s dalším navýšením.

„Ke konci roku 2022 bude podíl LED osvětlení na úrovni přibližně 15 tisíc kusů, což je asi deset procent z celkové počtu lamp. Rádi bychom postupovali tempem výměny kolem 10 tisíc sodíkových svítidel za LED svítidla ročně,“ vysvětluje Novotný.

Další cestou úspor je instalace takzvaného dynamického osvětlení, které je možné například při nízké hustotě dopravy tlumit. THMP ho nyní testuje na Libeňském mostě.